

ÁLLATVÉDELEM

Az Országos Állatvédő Egyesület tagjai és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségébe tartozó egyesületek tagjai külön előfizetés nélkül, tagdíjuk fejében kapják

AZ „ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET” ÉS A „MAGYARORSZÁGI
 ≡ ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGÉ”-NEK KÖZLÖNYE ≡
 BUDAPEST IX., ERNŐ-UTCA 11—13. Telefon: József 6—70

Ezen lap közleményeinek utánnyomását nemcsak szívesen megengedjük, hanem tisztelettel kérjük is

Megjelenik egyszer havonként
 Előfizetési ára 1 évre 2 korona

Áldozunk a haza oltárára!

Lapunk olvasóihoz.

Közel száz nap óta küzdenek a magunk és hatalmas szövetségünk seregei a minden oldalról reánk támadt ellenségekkel.

Hazánk déli, keleti és északi határait állandóan fenyegeti a háboru minden veszélye.

Fiaink és testvéreink drága véréket ontják a királyért, a hazáért, az igazságos ügy győzelméért, de első sorban valamennyiünk nyugalmaért és békéjeért.

Fogjanak össze mindazok, akik a harctéren nincsenek, hogy minden tőlük kitelhető módon, anyagi áldozattal és munkával iparkodjunk a harctéren állók sorsát megkönnyíteni, sanyarúságaikat enyhíteni.

Folyóiratunk közel 10,000 családban fordul meg és így olvasóink ezreihez fordulunk azzal a kéréssel, hogy ahol telik, pénzbeli adományaikkal keressék fel a Magyarországi Vöröskereszt Egyesület Központját (Budapest, I. ker. Dízstér 1.), vagy vidéki fiókjait, az Augusztá gyorssegély alapot, szerezzenek és készítsenek meleg ruhákat, hósapkákat, haskötőket, érmelegítőket, térdvédőket, prémes keztyűket a harctéren küzdők számára, fehérneműeket a sebesültek részére.

Ha vannak ügybarátaink között olyanok, akik esetleg célszerűbbnek vagy kényelmesebbnek találják, hogy adományaikat hozzánk küldjék (Budapest, IX. ker. Ernő-u. 11—13.), annak közvetítésére szívesen vállalkozunk.

Mindenképen kérjük igen tisztelt olvasóinkat, hogy a jelen oly komoly időkben szívük egész melegével gondoljanak szeretetteljesen a harctéren életüket kockáztató, és a zord időjárás minden viszontagságaival küzdő katonáinkra; gondoljanak értünk vérzett sebesültjeinkre és találjanak súlyos aggodalmaik és bántódásuk közepette vigaszt és enyhülést abban a munkában, melyet katonáinkért végeznek, és azokban az áldozatokban, melyekkel bár szerény részben, eleget tesznek a haza iránt való kötelezettségüknek.

Az O. Á. V. E. nevében:

Fodor Árpád s. k.
 főtitkár.

marosi Máday Izidor s. k.
 elnök.

Az Orsz. Állatvédő Egyesület és az Önkéntes Őrsereg.

A hadvezetőség felkérte a Magyar Orsz. Céllövő Szövetséget, hogy a budapesti közintézmények, épületek őrzésében segédkezet nyújtson. Jelenleg közel 2000 katona van ezzel Budapesten elfoglalva és kívánatos, hogy ezek felszabaduljanak a haza védelmére. A céllövő szövetség tehát felkérte a budapesti egyesületeket, hogy legyenek segítségére a polgárőrség szervezésében, aláírási íveket bocsátott ki és szept. hó 10-ikére egybehívta az egyesületek vezetőit.

Ezen értekezlet előtt egy órával d. u. 5 órakor gyalui Rosenberger Mór választmányi tag és megbízott indítványára gyűlést tartottak ez ügyben az Orsz. Állatvédő Egyesület vezető tagjai és megbízottai is. Dr. Lendl Adolf alelnök elnöklöte alatt jelen voltak: Grimm Gusztáv alelnök, Fodor Árpád főtitkár, Hänslér Károly titkár, dr. Zeőke Antal s.-titkár, Feder Ferenc, Hajdu József, Rosenberger Mór, Soltész Vilmos, dr. Sós Béla, Strasser Gyula stb. tagok; kimentette magát Bartha László.

Ezen értekezlet megbízásából: 1. a polgárőrség gyűlésén Fodor Árpád, Hajdu József és gyalui Rosenberger Mór bejelentették az Orsz. Állatvédő Egyesületnek a polgárőrség szervezésében való részvételét, 2. felhívást küldött az elnökség az egyesület valamennyi budapesti férfitagjához, hogy iratkozzanak be az Orsz. Állatvédő Egyesület aláírási ívein.

A polgárőrség előkészítő bizottságának meghívására a szept. 13-iki értekezleten a főtitkár képviselte az egyesületet és ez alkalommal aláírási íveket kapott.

Eddig a következő urak jelentkeztek polgárőrökül: Lendl Adolf alelnök, Fodor Árpád főtitkár, Benkes Ferenc szabómester, Blau Pál nagykereskedő, Droszyák Gusztáv vendéglős, Funk József gyógyszerész, Gerber Jenő zenetanár, Harrer Alajos vendéglős, Holéczy József főállatorvos, Kunossy Frigyes könyvnyomdatulajdonos, Löffelmann Béla magánhivatalnok, Mosch Ferenc egyet. hallgató, dr. Neuberger Aladár törvényszéki bíró, pernuszi Persa Szilárd ny. segédhiv. igazgató, volt lovas csendőrfőhadnagy, Somló Oszkár bankhivatalnok, Spányi Lajos gyógyszerész és óvári Szeőke Béla ny. p. ü. irodavezető.

Ezeket az urakat, mint az Orsz. Állatvédő Egye-

sület részéről gyűjtött polgárőröket, október 9-én bejelentettük az Önkéntes Őrsereg parancsnokságánál (V. ker., Erzsébet-tér, Nemzeti Szalon).

A parancsnokságtól megkaptuk a Budapesti Önkéntes Őrsereg szervezeti szabályait és szolgálati utasítását. Ezekkel együtt még a következő körlevelet kaptuk.

Tekintetes Elnökség!

A katonaságnak a fő- és székvárosban teljesített helyőrségi szolgálata megkönnyítése céljából alakult és kezdetben „Budapesti Polgárőrség” címmel bíró, de most hivatalosan „Önkéntes Őrsereg” elnevezésű testület Szervezeti Szabályait és a Szolgálati Utasítást az illetékes m. kir. honvédelmi, nemkülönben a belügyi m. kir. miniszteriumok már jóváhagyták.

Tudomásom szerint a fő- és székvárosban működő összes egyesületek, kaszinók és társaskörök már a hazafias eszme fölvetésekor a napilapokban megjelent hirdások vétele után kebelükben mozgalmat indítottak az iránt, hogy tagjaik az Őrseregbe lépjenek. És az e célból és kívánságukra rendelkezésükre bocsájtott aláírási iven a magyar társadalom minden rétege sietett jelentkezni, hogy a haza szolgálatából tehetsége szerint kivegye a részét.

Most tehát azzal a kérelemmel fordulok a tekintetes Elnökséghez, sziveskedjék az eddig gyűjtött és még gyűjtendő őrseregi tagok névsorát a Központi Parancsnoksághoz minél előbb beküldeni, hogy a jelentkezők katonai kiképzése, fölesketése és azután a katonai őrszolgálat azonnal meg legyen kezdhető.

Felkérem egyúttal a tekintetes Elnökséget, hogy az Őrseregbe jelentkezett tagjai közül egy, esetleg két Urat, mint egyesületének bizalmi férfiát a Központi Parancsnoksághoz bejelenteni sziveskedjék. Ez a jog megilleti a fővárosi összes egyesületeket, kaszinókat és köröket, amennyiben tagjai közül legalább ötvenen jelentkeztek az Önkéntes Őrseregbe való felvétel végett.

A nehéz napokban minden polgárnak kötelessége, hogy a haza megvédésében kivegye a részét. Ebben a hitben kérem a tekintetes Elnökség bölcs vezetése alatt álló egyesület minden tagjának a támogatását.

Budapest, 1914. október hó 5-én.

Hazafias üdvözléttel

gróf Andrássy Gyula.

*

Ezek után újra kérjük egyesületünk budapesti férfitagjait, jelentkezzenek a hazafias szolgálatra egyesületünk hivatalos helyiségében (IX., Ernő-utca 11—13.), hogy legalább ötvenre emelkedjék a *mi* polgárőreink száma.

Az Önkéntes Őrsereg tagjai hetenkint legalább egyszeri 12 órás szolgálatra kötelezik magukat és előre bejelentik, hogy mely napon (vagy éjen) vállalkoznak a szolgálatra. Csak saját kerületükben kapnak megbízást és a 12 órából két órát az őrhelyen, kettőt az őrszobában töltenek váltakozva. De más megbízást is kaphatnak, mint például a sebesültek szállítása és gondozása körüli külső vezetői és felügyeleti szolgálatot.

Látogatásunk a sebesült hadilovak tattersalli kórházában.

Az Országos Állatvédő Egyesület engedélyt kért, hogy képviselői látogatást tehessenek a katonai ló-kórházban és hogy e látogatásról tudósítást tehessenek közzé az Állatvédelemben.

Brezovay András cs. és k. alezredes okt. 3-án kelt iratában értesítette egyesületünket, hogy az engedélyt megadja.

Ennek alapján Grimm Gusztáv ügyvivő alelnök, Fodor Árpád főtitkár és Hänsler Károly titkár okt. 7-én délután megjelentek a kerepesi-úti Tattersall nagy lóvászárncarnokában levő katonai ló-kórházban. (Pferdepital des Ersatzdepots der K. u. K. Traindivision No. 4.)

Brezovay András alezredes, a ló-kórház parancsnoka, jelen volt és néhány magas látogató társaságában (báró Podmaniczky Gyula földm. min. tanácsos, gróf Keglevich Gyula, gróf Szapáry stb.) szemlélte a sebesült lovak gyógykezelését. Két, szalmával kipárnázott korlát közé vezették a lovakat, ott 6—8 ember kíméletesen lefogta őket, két hosszú fehér vászonkabátos katonai állatorvos pedig kellő segédlettel kimosta és újra bekötözte a sebeket.

A művelet a lehető legnagyobb kímélettel történt, mégis olyan belső hangokat adtak szegény állatok kínjukban, aminőket sohasem hall az ember lótól.

A fertőtlenítő, gyógyító és kötöző szerekekkel telt asztal mellett megilletődve szemléltük egy ideig a jeleneteket, majd jelentkezünk a parancsnok úrnál, aki meleg szíveséggel fogadta az állatvédő küldöttséget és megbízta az egyik állatorvost, hogy kalauzolja az egyesület képviselőit.

Az állatorvos úr először tájékozást nyújtott a sebesült lovakról s azután végigvezette a látogatókat a nagy csarnok két útján, megmagyarázta és megmutatta az érdekesebb eseteket.

Budapesten ezenkívül még három katonai ló-kórház van jelenleg és pedig a Vilmos-kaszárnyában az Angyalföldön, Óbudán és a versenystálókban. A Tattersallban 238 ló volt, már jórészt meg is gyógyult, de a mirigykór miatt rövid időre zárlat alatt volt a kórház, tehát sem a meggyógyultakat nem vihették ki, sem új betegeket nem hozhattak be.

A betegek legnagyobb része nyereg törési seb miatt volt kezelés alatt, egy része pata-rokkantság és csúzos bántalmak miatt, de voltak szúrt, vágott és lövedégyverektől eredő sebesülésektől beteg lovak is szép számmal.

A nyeregtörést nem a nyergek hibás volta okozta, hanem az, hogy igen sokáig voltak a lovak nyereg alatt egyhuzamban. Egy alkalommal például 23 óra hosszat ültek lóháton harcosaink és midőn levették a nyergeket, a lovak marjáról a bőr lejtött. És ezek a sebek nagyon fájdalmasak, gyógyulásuk pedig hosszantartó.

Kivezettetett egy rokkant patáju lovat az állatorvos. A ló nagy fájdalommal lépdelt és már gyógyíthatatlan volt. Egy másikat azonban, melynek egyik hátulsó combja már majdnem elsorvadt, a rendkívül gondos,

szerető ápolás helyrehozott. Egy lónak a lábában a puskagolyó lecsúszott oly helyre, ahol benn lehetett a golyót hagyni, mert a mozgást nem akadályozta; egy másiknak csánkijából pedig ki kellett műtéttel venni egy mogyorónyi nagyságú shrapnelgolyót, mire a ló meggyógyult.

Alelnökünk cukrot osztogatott a betegek között. Ezek szívesen fogadták a kedveskedést, de az állatorvostól nem vették el, mert őt okozták szenvedéseikért. Úgy látszik, kivétel volt Brehmnek az az okos majma, amely hálás kézzorítással köszönte meg az orvosnak az elvégzett műtétet. Pedig félreismerhetetlen volt az állatorvos meleg szíve, aki nemcsak azt a negyedmillió koronát óvta, ami azokban a nemes állatokban rejlett, hanem az érző lényeket is iparkodott felesleges szenvedésektől mentesíteni.

Felhívás szövetséges egyesületeinkhez a téli állatvédelem ügyében.

A zordon idő beálltával arra kérjük t. szövetséges egyesületeinket, hogy az időszakhoz alkalmazott téli állatvédelem érdekében rendőrhatalóságaiktól köriratok kibocsátását eszközöljék ki, e köriratoknak falragaszokon, lapokban, kidobolás által vagy más utakon való legszélesebb körű közzétételéről gondoskodjanak, az állatokkal való bánásmódot maguk t. szövetséges egyesületeink is legéberebb figyelemmel kísérjék és megbízottaik, meg más tagjaik által ellenőriztessék.

Más években is egyik legfontosabb kötelességünk a tél elején a megelőző intézkedések megtétele, de az idén különösen a lovak és más igás állatok még jobban rászorulnak az emberséges bánásmódra, mint máskor. Nagyonbízott a kisebb munkaképességű lovak maradtak itthon, és e kevés gyenge lónak el kell végeznie a teljes lóállomány munkáját. Tegyük tehát őket képesekké e nagy feladatra jó bánásmód, gondozás és alapos táplálás által és küzdjünk az embertelen durvaság, túlterhelés, elhanyagolás és kizsárolás ellen. E munkánkban többször találkozunk a kényszerűséggel és tudatlansággal, mint a szivtelenséggel. Találjuk meg szakértésünkkel, tapintatunkkal és jó szívünkkel mindenkor azt az utat, mely célunkhoz vezet.

Az igás állatok védelme tekintetében különösen csak arra hívjuk fel t. szövetséges egyesületeink becses figyelmét, hogy egyes elhanyagolt útszakaszok javítását szorgalmazzák, kritikus helyeken elfogatott állítását sürgessék, a lovak élesvasalását és állásközből való letakarását követeljék meg és a hosszabb ideig (különösen kocsmák előtt) való kinn várakozást ne engedjék meg.

Ezenkívül kérjük t. szövetségeseinket, hogy hű házőrzőinkre és egyéb kinn telelő háziállatra is gondoljanak. Őlaikat az északi szélről és hózivatartól védett helyre állítsák, réseiket zárják el és padlójukat alommal lássák el.

Ingyenes munkásainknak, a hasznos madaraknak pedig menedékhelyül akasszanak ki fészekodvakát, ké-

szítsenek védett etetőhelyeket és nyujtsanak nekik táplálékot. Majd megszolgálják gondoskodásunkat.

Végre ne feledkezzünk meg még az erdő és a mező hasznos vadairól se!

Ügybaráti üdvözlettel, a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetsége nevében:

Budapest, 1914. okt. 23-án

Fodor Árpád
tanár, főtítkár.

Máday Izidor
ny. min. tanácsos, elnök.

A herezúzás eltiltása.

A földművelésügyi miniszter 8246. III/A. 1. 1914. szám alatt körrendeletet adott ki e tárgyban valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságnak. E körrendeletből a következőket közöljük:

„Arról értesültem, hogy az ország egyes részeiben a hizlalásra szánt bikák és kosok ivartalanítását újabban herezúzás útján végzik. Az e részben meghallgatott országos állategészségügyi tanács szakvéleménye szerint azonban a szóbanforgó ivartalanítási eljárás sem gazdaságosnak, sem a kívánt cél elérésében eléggé megbízhatónak nem mutatkozik, az állatoknak egészségi állapotát is veszélyezteti és azoknak nagyfokú felesleges kínzásával jár, ennél fogva annak gyakorlását az 1888: VII. t.-cikk 1. és 2. §-ai alapján ezennel megtiltom. A jelen rendeletben megállapított tilalom megsértését az 1879: XL. t.-cikk 1. §-a alapján kihágássá minősítem, melynek elkövetése 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, ennek behajthatatlansága esetén 10 napig terjedhető elzárással büntetendő“.

Ezen humánus körrendelet kiadásáért az Orsz. Állatvédő Egyesület köszönetét nyilvánította a földművelésügyi miniszter úrnak.

Egyesületi és szövetségi hírek.

Az Országos Állatvédő Egyesület köréből.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter elismerése. 110143/1914. VI. c. szám. Az Országos Állatvédő Egyesületnek, Budapest. Folyó évi 1588/1914. szám alatt kelt megkereséséből örömmel vettem tudomásul, hogy az Egyesület a madarak és fák napjáról szóló jelentést a kir. tanfelügyelőségeknek, az egyházi főhatóságoknak, valamint 6281 elemi népiskolának megküldötte. Az erkölcsi nevelést érintő eme áldozatkész intézkedéséért elismerésemet nyilvánítom. Budapest, 1914. szeptember hó 26-án. A miniszter helyett: dr. Illosvay s. k., államtitkár.

A természetvédelmi kongresszus elhalasztása. A földművelésügyi miniszter nevében Bartóky József dr. államtitkár f. évi szept. 25-én arról értesítette az Orsz. Állatvédő Egyesületet, hogy a természetvédelem és a természeti emlékek fenntartása ügyében a f. é. október 19-re egybehívott tanácskozmányt, tekintettel a háborús állapotra, bizonytalan időre elhalasztotta. A tanácskozmány új határidejét annak idején közölni fogja a miniszterium az Orsz. Állatvédő Egyesülettel.

Olvasnivalók a sebesülteknek. Az Országos Állatvédő Egyesület ezerháromszáz darab kiadványát küldte meg a háboruban megsebesült katonáinknak a Városi Nyilvános Könyvtár közve. titésével és pedig ezer darab 1914. évi Gyermechnaptárt és 30 darabot „A kavicsgödör“ című állatvédelmi elbeszélésből.

küldeményért a Országos Hadsegélyző Bizottság írásbeli köszönetet küldött.

Megbizottainkhoz és más tagjainkhoz. A háború és a be nem sorozott lovak. A háború sok-sok ezer lovat vett igénybe mindjárt a mozgósítás kezdetén és azóta is sok ezer számra szedik a lovakat. Természetes, hogy hadicélokra csak a legjobb lovakat viszik és így természetes az is, hogy a most visszamaradt lovak, melyek bérkocsik előtt és fuvarozásban szolgálatot tesznek, jó részben gyengébbek, hibásak vagy előrege-dettek, melyek egy része a háború nélkül talán már vágóhidra került volna. Ezeknek a részben rokkant, részben gyengébb lovaknak irányában ma kétszeres türelemmel viseltesünk, ha lassabban járnak vagy kevesebbet győznek, mint rendszeren; ne türelmetlenkedjünk, hanem magunk is emberségesen kiméljük őket, alapos jóartással tegyük őket képesebbé fokozott munkájuk elvégzésére és ennek a helyes és jólelkű bánásmódnak érdekében mindig és mindenkor érvényesítsük befolyásunkat. E tárgyban felhívást intéztünk szövetséges egyesületeinkhez is.

Az édesanya kegyelete. Appel Edéné úrnő, ezredes neje, Bécs melletti Kierlingből arról értesít bennünket, hogy kedves fia Stür策er Antal cs. és kir. főhadnagy meghalt, és hogy ezentúl ő lesz helyette egyesületünk tagja.

Halálozás. Dr. V ar j a s s y Gy u l a nyug. m. kir. honvéd-főtörzsorvos, egyesületünk tagja, életének 81. évében folyó évi szept. 16-án rövid szenvedés után elhunyt.

Kegyeletünk. Halottak napján, mint minden évben, úgy az idén is koszorukat helyezett el az Orsz. Állatvédő Egyesület elhunyt jótevőinek és pedig Röck Szilárdnak, Andrassy Dénes grófnak és nejének, Etlényi Lajosnak, Szeiff Bertának és Matildának, Szeiff Józsefnek és nejének sírjára.

Adomány. Stettner Dezsőné alapítványának nagyobbítására ismét száz koronát adományozott.

A szövetséges egyesületek köréből.

Szövetségünk a háború alatt. Szövetségünk elnöksége a háborús idők eseményeit a következő körlevéllel tudakolta egyesületeinktől:

1934/1914. Budapest, 1914. szeptember 18. Nagyon tisztelt Elnökség! Hivatalos lapunk augusztus-szeptemberi összésvont számában „Háborús idők” címen közölt felszólításunkkal kapcsolatban azon kérelemmel fordulunk a nagyon tisztelt Elnökséghez, legyen kegyes a t. társ egyesületnek hadbavonult tisztviselőit helyettesekkel pótolni, bennünket e változásokról értesíteni és megjelölni azt a címet, melyre a háborús időszakban hivatalos közléseinket küldjük. Ez az intézkedés szükséges azon törekvésünk érvényesüléséhez, hogy szövetségünk életfolyamata, vérkeringése a háború alatt se szenvedjen fennakadást, ha meglassúdik is némileg. Minthogy pedig érző szívvel érdeklődünk szeretett ügybarátaink sorsa iránt, legyen szives a t. Elnökség bennünket értesíteni azon szomorú avagy örvendetes eseményekről, melyek értünk küzdő ügybarátainkkal kapcsolatban történtek, hogy lapunkban közölhessük azokat. Ezenkívül rövid tudósításokat kérünk időnként a t. Társ egyesület egyéb ügyeiről is. Ismételve kérjük a nagyon tisztelt Elnökséget, e válságos körülmények között se ejtsék el a működés fonalát. Miként az iskolák, úgy az állatvédő egyesületek is megszakitás nélkül folytassák az ő kulturális tevékenységüket. Ügybaráti üdvözlettel, A Magyarorsz. Állatvédő Egyesületek Szövetsége nevében: Fodor Árpád tanár, főtítkár. Máday Izidor ny. min. tanácsos, elnök. - E körlevélre következő tudósításokat kaptuk:

Kassai állatvédő Egyesület. Működésünkről jelentést kellene küldelnünk, de e világtörténelmi időkben, midőn véreink a szeretett hazánkra ráerőszakolt háboruban vérüket és életüket áldozzák a haza oltárára, amidőn ember s állat egyaránt osztozik a mostoha sorsban, nincs módunkban nagyobb tevékenységet kifejtenünk, sőt egyes, szépen megalapozott s biztató fejlődésnek induló állatvédelmi tervezeinket is pihentetnünk kell, mert hiszen a máskor is elég közönyös, fásult közönségben csak ellenszenvet ébreszteni, ha most e zürzavaros időben erélyesebben lépünk föl, vagy pedig eszméinket kitartással terjeszteni kívánunk.

Egyesületünk titkáranak állatvédelmi cikkeit az egyes lapszerkesztők a jobb s békésebb időkre tették el, sőt több lap a háború tartamára meg is szűnt.

Az iskolák alig nyitottak meg, máris a beállt járvány miatt bizonytalan időre bezárattak s így e téren sem fejthetünk ki megfelelő buzgalmat. Azonban úgy elnökünk s titkárunk, mint pedig egy pár lelkes tagunk e nehéz időben is legalább a szárnyasok s igavonó állatok kinztatása ellen mindent elkövetnek s örömmel jelezhetjük, hogy e tekintetben a máskor is előfordulható kisebb kihágásoknál nagyobb állatvédelmi kihágások most se fordulnak elő.

A t. Orsz. Állatvédő Egyesülettől ajándékba kapott állatvédelmi füzetek nagyrészét a Vöröskereszt Egylet kórházaiban helyeztük el, hogy a sebesült katonák unalmas perceiket állatvédelmi hasznos olvasmányokkal tölthessék el s kire-kire ragadjon valami e nemes eszméből, ami különösen azon kórháznál igen szép eredménnyel jár, amelyhez elnökünk s titkárunk is be van osztva szolgálattételre, de a többi kórházból is kedvező értesüléseket kaptunk.

A mozgósítás következtében a 100-at meghaladó rendőrlégénységi személyzet 7-re apadt s helyettük a csendőrség és a polgári őrség teljes közbiztonsági szolgálatot, kiket szintén főlkértünk az állatvédelem érdekeinek megővésére.

Bizalommal várva a szebb hajnal hasadását, kiváló tisztelettel maradtunk Kassa, 1914. évi október hó 2-án. R a v a s z I s t v á n, titkár. A r á n y i A n t a l elnök.

A Kclozsvári Állatvédő Egyesület buzgó titkára dr. Szentkirályi Ákos, aki ezen egylet ügyeit nagy szeretettel és buzgalommal intézte, a háború kitörése óta a harcmezőn van és Galiciában mint tüzérhadnagy tesz szolgálatot. Ennek következtében az egylet legsürgősebb ügyeit alulírott intézem. Ez alkalommal bejelentem, hogy dr. Nyiredi Géza tagunk a tavasz folyamán elhunyt. Benne igen buzgó apostolat vesztette el az állatvédelem. Hogy a jelenlegi viszonyok mellett intenzív működést kifejtsünk, az ki van zárva, mert akik itthon maradtunk és nem mentünk a harctérre, annyira igénybe vagyunk véve a sebesültek, valamint a hadbavonultak hozzátartozóinak az ápolásával, segélyezésével és támogatásával, hogy egyéb társadalmi működésre bajos vállalkozni. A közönség figyelme és anyagi ereje teljesen a háború felé irányul, ezért a többi humánus törekvések egyelőre háttérbe szorulnak. Kiváló tisztelettel dr. P á t e r B é l a egyleti elnök.

Temesvári Állatvédő Egyesület. Egyesületünk vezetőségéből senki sem vonult hadba. Egyletünk ügymenete tehát rendes kerékvágásban halad. A válságos körülmények súlyát annyiban érezzük, hogy állatvédelmi felhívásaink iránt nem viseltetik a közönség a megszokott figyelemmel. Ezen látszólagos részvétlenséget azonban a jelen helyzetben természetesnek találjuk. Bizunk a szebb jövőben és ez a bizalom erőt ad a nehéz viszonyok között való küzdelemre. Szíves érdeklődésüket köszönve,

maradtunk, Temesvárt, 1914 október 10. Kiváló tisztelettel Rolko Rezső egyleti titkár.

Czellödömök és Vidéke Állatvédő Egyesülete. A mi egyesületünk tisztikarából egyedül Oswald Sándor titkár úr vonult be. Teendőit alólrótt végzi, vagyis én helyettesítem. Az állatvédelem ügye most kissé háttérbe szorul, mert három kórház van Czellödömökön, amelyekben a harctereken megsebesült katonákat ápolunk. Az egyik kórháznak én vagyok a polgári vezetője. A madarak téli etetése iránt intézkedtem. Napraforgó magot osztottam ki a tavasszal elvetésre; kendermagot is vetttem. Mindkettőből elég bő a termés, lesz mit etetni. A tökmaggyűjtés illetve szárítás most van folyamatban. Czellödömök, 1914 október 9-én. Kiváló tisztelettel Göttmann Bódog elnök.

Hontvármegyei Állat- és Madárvédő Egyesület. Egyesületünk kebeléből Bolgár István titkár-jegyző és dr. Holló József ügyész vonult be. Egyben jelentem, hogy a hadbavonultak hátramaradt gyámol nélküli családtagjai felsegélyezésére 40 koronát utaltam ki az egyesület pénztárából. Ipolyság, 1914 évi október 8-án Draskóczy Jenő kir. műszaki tanácsos, elnök.

Szeged és Vidéke Állatvédő Egyesület. Egyesületünk buzgón dolgozik az idej Gyermeknaptár terjesztésén, a Madárvédő Liga szervezésén, a madarak és fák napja intézményének fejlesztésén. Mi a nehéz napokban sem feledkezünk meg humánus céljaink megvalósításáról. Lantos Béla titkár.

Kecskeméti Állatvédő Egyesület. A kecskeméti egyesület alelnöke Szakács Ödön főgimn. tanár és pénztárosa ifj. Csomák Gábor bankpénztáros hadba vonult. Jegyzőnk, Tormássy Dezső, már június hó elején elköltözött Kecskemétről, minthogy vidéken főkapitányi állást kapott. Egyleti életünk vegetál. Én semmi egyebet nem bírtam tenni, mint hogy a műkerti madártelepünket gondoztam. Kérek a most megjelent Gyermeknaptárból 300 példányt. Kiváló tisztelettel, Kecskemét, 1914. okt. 23. Kerekes József á. v. egyleti titkár.

HIREK.

Bárdos Ernő hősi halála. Fájdalmas megilletődéssel értesültünk Bárdos Ernő vár. tanácsosnak, a Váczi Állatvédő Egyesület elnökének korai haláláról, mellyel a csatatéren hazájának áldozott. Az O. Á. V. E. és szövetségünk elnöksége mély részvétét fejezte ki a hős vértanu testvéréhez, Bárdos Rezső főgimn. tanárhoz intézett táviratában.

Vác városa a következő gyászjelentést adta ki: „Vác rend. tan. városának tisztviselői kara a fájdalom legmélyebb érzetével tudatja, hogy szeretett tisztviselőtársa Bárdos Ernő tanácsos, m. kir. tart. honvédhadnagy, megyebizottsági tag édes hazánk ádáz ellenségével Szerbia területén vívott Ijuboviai ütközetben f. hó 12-ikén viruló életének 36. nyarán hősi halált halt.

A bajtársi szeretet Bosznia földjében Bratuváczon tevő örök nyugalomra a hős tetemét, a tisztviselői kar pedig a hideg sirhant helyett a f. hó 18-án reggel 1/28 órakor a székesegyházban tartandó gyászmisén borul le, hogy az elhunyt halhatatlan lelki üdvéért imádkozzék a Magyarok Istenéhez!

Vác, 1914. évi szeptember hó 14.

Nyugodjál csendesen szeretett kartársunk, sirodra a magyar szabadság derengő hajnala virrad!

Ráday Gyula francia hadifogságban. Ráday Gyula, a kaposvári felső kereskedelmi iskola igazgatója, aki a szombathelyi állatvédő egyesületet létrehozta és lelkes vezetésével életképessé tette és aki Kaposvárott is állatvédő egyesület alakításán fáradozott, a vakációban a kereskedelmi iskolák nemzetközi kongresszusán Barcelonában volt nejevel és több kollégájával együtt. Hazautaztukban kitört a háború és Marseillesben letartóztatták őket. A hölgyeket eleresztették, de az urakat mint hadi foglyokat letartóztatták. Kiváló ügybarátunk 90 társával együtt Chateau D'If-be került és azóta ott van elzárva. Szenvedő nejejénél részvétellel érdeklődtünk. A szegény fogoly levelezőlapon azt írja, hogy jól van és hogy nem szabad nekik az ellenkezőt írni, mert kapitányuk aláírja a levelezőlapot.

A háborúban megsebesült katonalovak. A csatározás legszomorúbb műveletei közé tartozik az ütközetek után a csatatérnek egészségügyi közegek által való bejárása és feltakarítása. A még elmaradt sebesülteket elszállítják, a holtakat eltemetik. Illetékes helyről közzétett közlemény szerint a csatatéren sebesülve visszamaradt lovakról is gondoskodás történik. Amelyek halálosan megsérültek, vagy melyeken egyébként segíteni nem lehet, azokat kínjaiktól rövidesen megszabadítják. A könnyebb vagy gyógyítható sebeket vagy sérüléseket szenvedett állatokat kezelés végett elszállítják.

Életmentő katonalovak. A háborús krónikák sok olyan esetről emlékeznek meg, amelyekben a paripák gyorsasága vagy gazdájukhoz való hűsége egy-egy emberéletet mentett meg. Az állati hűségnek példája történt most a satanovi ütközetben. Vizeki Tallián Zsigmond honvédhuszár főhadnagy alatt elesett a ló, ő maga pedig eszméletlenül terült el a földön. Néhány másodperc múlva magához tért és négykézláb kúszott. Végre kijutott a golyózáporból, de menekülésre nem volt reménye, mert gyalog maradt az ellenségtől hemzsegő vidéken. Ekkor lönyerítést hallott és megpillantotta hűséges paripáját, mely kitágult orrlukakkal szimatolva kereste gazdáját. A főhadnagy hívó szavára hozzá jött az okos állat, mely csak könnyebben sebesült meg, gazdája felült rá és élete meg volt mentve.

A hadnagy lova cím alatt a napilapok egy huszártiszt elbeszélését közlik, mely szerint ellenséges lovasokkal találkozott és sebesülten, eszméletlenül az erdőben fekvé maradt. Arra ébredt fel, hogy lova nyalogatta, arcába fujt és elhesegette a körülötte levő legyeket és dögmadarakat. A tiszt sebesülése oly súlyos volt, hogy fel nem tápázkodhatott. De a ló állhatatos és messze elhangzó nyerítésére végre figyelmessé lettek az emberek, a tisztre rátaláltak s elszállították.

A gólya, mint egy ház védője. Szerbiai sebesültjeink beszélnek e kedves háborús történetet: Egy felperzselt szerb falun vonul végig a magyar csapat. Egyetlen háznak sincs teteje, egyetlen kertben sincs szalma vagy takarmány rom és hamu az egész község, méltó büntetésül azért, mert az előző napok egyikén seregeinkre orvúl rálövődöztek. Amint azonban elérnek a falu végére, nagy csodálkozással látnak egy teljesen ép

házat. Kiváncsiskodva megközelítik és nagy örömkre magyar felírást olvashatnak a fehér falon. Fekete faszénnel van ráírva, ákom-bákom betűkkel: „Ezt a házat ne bántsátok, gólya fészkel rajta!” Felnéznek a háztetőre, csakugyan ott a gólyafészkek, benne egy lábbon állva, félre tartott fejjel, kérőleg néz le a gólyamama, körülötte a fészekszéleken a kis gólyák nyújtogatják vékony nyakukat. Természetes, hogy bakáink sem gyujtották fel a viskót.

A magyar állatvédelem dicsérete. A német birodalom leghatalmasabb állatvédő egyesületének, a Berliner Tierschutzvereinnek hivatalos szakközlönye egész terjedelmében leközli Kassa szabad királyi város 1892. évi február 26-án alkotott állatvédő szabályrendeletét és pedig a következő cím alatt: „Die tierfreundlichste Polizeiverordnung der Erde“.

Madárüldözés következményei. Az Esztergomi Lapok VIII. 29. száma szerint Tóth Géza nyergesújfalusi gyári munkás aug. elején verebekre vadászott. Útközben több gyermek csatlakozott hozzá, kik közül egyet véletlenül elsült fegyvere megsebesített úgy, hogy a gyermeket kórházba kellett vinni.

IRODALOM.

Gyermeknaptár. 1915. Jövő évre szóló Gyermeknaptárunk szép külsővel, értékes és érdekes tartalommal megjelent és az O. Á. V. E. által felajánlott 18 ezer mutatványpéldányát a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr rendelete folytán már megkapta minden tanügyi hatóság és Magyarország valamennyi iskolája.

A kedves naptár színes címlapját és többi szép képét az idén is Vezényi Elemér rajzolta. A naptári rész előtt Szabolcska Mihály megható verse vezet be az olvasót a jószívűség könyvecskéjébe, szólna a szeretetek szeretetéről, az utólérhetetlen és soha vissza nem szerethető anyai szeretetről. A naptári rész az idén már minden hazai naptárt közöl. Az irodalmi részben első helyen ismét a mi jó elnök urunk Máday Izidor szól szerető szívvel a gyermekekhez és kéri őket, hogy aki teheti, vegyen annak is Gyermeknaptárt, kinek nincs rá pénze. Erre ismét Szabolcska Mihály verse következik „A dobokai tanyán” a virág, fű, fa szeretetéről. Sebők Zsigmond egy kis jószívű cigánygyerekről, Pacalkáról, írt kedves történetet. Benedek Elek „Szegény pacsirta” című verse a lenyírt szárnyú madárkát siratja. Gaál Mózes levelet írt egy kis állatvédő fiúhoz. Budaváry László „Kikeletkor” című verse, a Teremtőhöz emeli föl a kicsinyek lelkét. K. Nagy Sándor a Körös és Szamos regéjét írta meg, ebben is szeretet van. Bartháné Parizsa Biri a nagyapó kertjéről énekel, Nógrády László pedig álomországról mond szépséges mesét. Monostori Károly „Kidült oszlopok”-ról, egy szegény fuvarosnak két kidült lováról beszél. Veveránné Wárlám Róza verse, „A karácsonyi ajándék”, egy csikó csengőjéről szól. Pásztor József kedves elbeszélésében egy Buksi kutyát ment meg a biztos végtől Piroska jószívűsége. Móra Ferenc a fák zúgásáról

mond el szép regét. Dr. Rózsavölgyi József a juhász meg a Borzos kutya történetét adja elő. Szende-Dárday Olga „A kis nyári barát”-ról, egy kis mókuskáról ír. B., azaz Báthory Gábor „Mese, mese, meskete” címen a kutya-macs kabaráság eredetét magyarázza kacagató versében. Bayné Tóth Erzsébet és Csité Károly egy-egy jószívű kislányról mond történetet.

Hálát adhatunk az Istennek azért a szerencséért, hogy a mi i önk ennyire eltalálják, hogy mi kell a mi kis olvasóinknak. És a mi hírneves és népszerű íróink mind ajándékba adták Gyermeknaptárunkba az ő remekeit. Most már csak az Ég áldását kérjük, hogy a jelen háborus évben se maradjon meg a mi sok-sok Gyermeknaptárunk. Kérjük kedves ügybarátainkat is, tegyenek meg mindent e kiváló mű terjesztése érdekében.

Évkönyvünk. A Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségének és az Országos Állatvédő Egyesületnek az 1913. évről szóló évkönyve 116 lapnyi terjedelemmel 2000 példányban megjelent. Szét is küldtük már a miniszteriumoknak, tanügyi hatóságoknak és szövetséges egyesületeknek. Az Országos Állatvédő Egyesület tagjainak jelen számunkkal együtt küldünk egy-egy példányt.

Az évkönyv első szakasza az O. Á. V. E. és a M. Á. V. E. Sz. május 24-én tartott együttes nagygyűlésének jegyzőkönyve, mely lapunk júniusi számában is megjelent. Ezt követik a szövetség tisztikarának és végrehajtó-bizottságának névsora, a szövetségbe tartozó egyesületek jelentései, az O. Á. V. E. nevezetesebb iratai, pénzbeli jutalmi, hagyományai, tiszteleti, alapító és rendes tagjainak névsora. „A M. Á. V. E. Sz.-be tartozó Egyesületek” című rész negyvennégy egyesületünk tisztikarát és derekas működését mutatja be, „Az O. Á. V. E. irataiból” című rész pedig az anyaegyesület tevékenységét tükrözteti vissza hat csoportban, ezek a következők: I. Országos állatvédelem. II. Helyi állatvédelem, megbizottak. III. Házi állatok védelme. IV. Madárvédelem. V. Az állatvédelem terjesztése. VI. Elismerő iratok.

Kivánatra küldünk egyes példányokat érdeklődő ügybarátaink számára. Kérjük azokat, akiknek kezébe jut évkönyvünk, méltassák szíves figyelmükre, ismerjék meg és ismertessék tartalmát másokkal is. Használják föl e kiadványt eszméink terjesztésének egyik eszközül, egyesületeink felvirágzásának kiváló emeltyűjéül.

A Miskolci Állat- és Madárvédő Egyesület 1913. évi működéséről szóló jelentés külön kétíves csinos füzetben is megjelent Koncs Sándor áll. polgári iskolai tanár, egyesületi titkár szerkesztésében. Részei: 1. a közgyűlés jegyzőkönyve az egyesület tisztikarának és választmányának névsorával, 2. a titkár évi jelentése, mely az egyesület valóban meglepő működéséről számol be, 3. Drégely Aladár pénztáros jelentése ezer koronás forgalomról, 4. legfőbb törvényes intézkedések, 5. kérelem a taggyűjtés érdekében.

KÜLFÖLD.

A német katonalovak és a háború. Több ízben tettünk említést a katonalovak ügyéről, melyek tárgyában Németország és Svájc állatvédő egyesületei és mi is tettünk lépéseket. Most a mai körülmények között kétszeresen érdekes és figyelemre méltó esemény jutott tudomásunkra.

A német főhadiszállás Koblenzben is megfordult. Ezt az alkalmat egy buzgó állatvédő, a koblenzi állatvédő nők egyesületének elnöke. Held tábornok neje, arra használta fel, hogy a legmagasabb hadurhoz kérvényt intézzen, melyre a következő válasz érkezett a hadügyi miniszter részéről:

„Öfelsége a hozzá aug. 25-én intézett felségkérvény elintézését a hadügyi miniszterre bizta. Nagyságos asszony, mint katonának leánya, meg lesz győződve arról, hogy a német hadsereg lovai minden körülmények között a legnagyobb gondban részesülnek, hogy a háboruban ép úgy mint a békében felesleges fájdalomtól mindenképen kíméltetnek.

A háború emberre és állatra egyaránt kemény, fájdalmat és szenvedést bőven oszt mindkettőnek. Azonban a lovasnak lovához való szeretete és fennálló határozatok gondoskodnak arról, hogy gyógyíthatatlanul megsérült vagy egyébként tehetetlenül kinlódó állatoknak a kegyelemgolyó mindig megadassék. És a fennálló határozatok épen oda irányulnak, hogy fájdalmas kinokat szenvedő állatok szenvedésének vége vetessék azáltal, hogy az ilyen állat minden alakiség mellőzésével gyorsan és fájdalom nélkül megölhető.“

A mi szövetségeseink is szenvednek velünk együtt a háború okozta bajok alatt. A Berliner Tierschutzverein, mely évenként közel két millió állatvédő naptárt terjeszt az iskolákban, közlönyében felhívást tesz közzé, amelyben kéri, hogy ne hagyják el a mostani válságos helyzetében sem. A felhívás azt mondja, hogy a naptár idei példánytömege hét vasuti kocsi-kománnyal tenne ki, amelynek kétharmada készen ki van nyomva. — Tehát kerekaszomban 1,400.000. „Ha a háború belenyúl a télbe, ki vesz akkor állatvédő iratokat? A nyomdát pedig ki kell fizetnünk,“ így szól a derék egyesület felhívása.

A berlini Deutscher Tierschutzverein működéséről közlünk néhány adatot. Az egyesület állatmenedékházában az apró állatok: kutyák, macskák, stb. létszáma állandóan 150—200. A múlt évben beszolgáltattak 4680 kutyát és 6050 macskát. Ellátásra beadatott 288 kutya. Ellátási díj 60 pfennigtől 1 márkáig. Az egyesület kutyák befogására a múlt évben 14.000 márkát költött.

Állatkinzók üldözésének központosítását indítványozzák a „Berliner Tierschutzverein“ körében. Ennek a központnak vezetése egy jogász szakterő feladata volna. A központ akár magánféltől, akár állatvédő egyesületektől élőszóval vagy írásban tett feljelentések helyes irányban való elintézéséről gondoskodnék. Statisztikát vezetne a feljelentésekről, az ítéletekről és a többi, idevágó jogi kérdésekben felelnek és egyesületeknek véleményt és útmutatást adna.

A macskakérdés Bajorországban. A bajorországi állami madárvédő bizottság javaslata folytán a kormány a büntető törvénykönyv megfelelő szakaszát ak-

kép akarja módosítani, hogy macskáknak március 1-től szeptember 30-ig idegen kertekben, parkokban stb. való kóborlása tilos legyen, és a rendőrség felhatalmaztassék arra, hogy a tilosban talált macskákat kiirtathassa. A macskák tulajdonosai pedig 30 márkáig terjedhető pénzbírsággal büntethetők. A németországi macskavédő egyesület a kormányjavaslat elejtése érdekében tesz lépéseket.

A lovak farkának csonkítása. Egy botor divat zsarnoksága nem akar megszűnni. A Münchener Zeitung 1914. március 30-iki száma szerint egy müncheni bíróság egy Malbschuch János nevű háziszolgát hét napi elzárásra ítélte, mert két macskának farkát baltával levagdalta. Az államügyész, tekintettel a cselekmény durvaságára, tíz napot indítványozott. Ezzel a hírrel kapcsolatban kérjük mi és velünk együtt bizonyára igen sokan, hogy ha a macska farkának lemetszése állatkínzás, miért nem minősítik annak a lovak farkának csonkítását?

Kocsisok minősítése Zürichben. A legujabban megállapított szabályok értelmében a rendőrség fel van hatalmazva arra, hogy a város területén hajtásra csak oly egyéneknek adjon engedélyt, akik szakférfiak előtti teendő vizsga révén képesítettségükről tanúságot tesznek. (Ennek az üdvös rendszabálynak az utcán közlekedő emberekre és állatokra egyaránt jó hatása leendő.)

Állatvédelem Olaszországban. A Frankfurter Zeitung egy hosszabb közleménye utal arra az ismert tényre, hogy Olaszországban, hol a nép az állatokkal oly kegyetlenül bánik, angolok és amerikaiak vezetnek és pénzelik az állatvédő egyesületeket. Kiváló eréllyel működik a római állatvédő egyesület ügyvezetője L. Havksley, akit a hallatlan durvaságu taligások már két ízben oly kegyetlenül bántalmaztak, hogy élettelenül találták fel az utcán. Az egyesület közegeit kiszolgált cesndőrökből és rendőrökből szemelik ki. Ezek egy év lefolyása alatt 9074 ízben eszközölték ki elfogatók használatát. Leszállásra kényszerítettek 14.379 egyént. Elkoboztak 6072 botot, ostort és láncot, továbbá 739 álladó fogakkal ellátott vasat és 153 tiltott csapdát. Munkaképtelenné vált állatoknak a használatból való kizárását eszközölte ki az egyesület 59 lóra, 36 öszvérre, 28 számarra, 32 ökörre nézve. Fájdalom nélkül kivégeztetett az egyesület 264 kutyát és 1100 macskát.

Mária Terézia és az állatkinzás. A Berliner Abendpost december 23-iki számában egy curiosum számba menő közlemény szerint Mária Terézia uralkodásának idejében az osztrák postakocsikon az a különös szokás volt elterjedve, hogy az utasok ostorral vagdosták nem csak a lovakat, hanem a bakon, vagy az elfogaton ülő kocsist is. A nevezett lap szószerint közli Mária Teréziának Innsbruckban 1750 szeptember 25-én kelt rendeletét és a legnagyobb súlyt a lovak kinzásának és az anyag megrontásának megakadályozására veti.

A bécsi állatvédő egyesület állatmenedékháza.

A menedékház Ottakringban, Bécs külső részében van.

Ezt a menedékházat mostanában igen sokan, többnyire katonatisztek keresik fel, hogy bevonulásuk idejére kutyáikat és részben macskáikat biztonságba helyezzék.

Ha belépünk az udvarba, balra a felvételi helyiségbe jutunk. Ebben a helyiségben az állatok befogadásának alakosságait végzik, itt történnek a bejegyzések.

A szomszéd helyiségben az állatokat külön-külön ketrecbe teszik, ahol addig maradnak, míg az állatorvos őket vizsgálat alá nem veti és az egészségeseket a betegetől el nem választja.

A menedékházba szállított állatok egyik részét tulajdonosaik élelmezésre fizetés ellenében adják be. Másik részét, mint gazdátlan és kóbor állatokat, magánosok, a gyepmester, vagy a rendőrök adják be.

Normális időben a beszolgáltatott ebek száma naponként 15 és 20 között ingadozik. Ez a szám az augusztus és szeptember hónapokban egészen 50-re emelkedett. Macskákból is a jelzett hónapokban feltűnően sokat szolgáltatottak be, 25-30-at.

A tartásra beadott u. n. kosztos kutyáknak külön helyiségük van egy kifutóval, mely a nemek szerint két osztályból áll. Ugyanigy vannak a gazdátlan kutyák is elhelyezve. Ezeket a gazdátlan kutyákat bárki igen jutányos áron megvásárolhatja. Azokat a kutyákat, melyek több nap elteltével vevőre nem találhatnak, kiirtják.

A beteg vagy kiirtásra szánt kutyák számára szintén külön helyiség van, épúgy egy elszigetelt helyiség a veszettségben gyanús kutyák számára.

A macskák életmódjukhoz képest, a padláson vannak elhelyezve.

Az intézet konyhájában az állatok eledelét készítik, mely májból, rizsből, lépből és hasonlókból áll. Ezt az eledelt szép tiszta bádogedényekben találják az állatoknak. Kiosztás előtt megízlelik a főztet és, ha savanykás, elöntik és mással helyettesítik.

Az intézetben természetesen fürdésre szolgáló helyiség is van. A kutyák ketrecei apró forgáccsal (Holzwolle) vannak almozva, melyet mindennap megújítanak.

A megvásárolt állatok vevőit az egyesület tisztviselői időközönként felkeresik és meggyőződést szereznek arról, vajjon az új tulajdonos megfelelő bánásmódot követ-e. Ellenkező esetben az állat árát visszatérítik, az állatot visszaveszik és az illetőt eljegyzésbe veszik, mint olyat, kinek az egyesület többé állatot át nem ad.

Olvasnivalók a sebesülteknek. — A háboru és a be nem sorozott lovak. — Az édesanya kegyelete. — Halálozás. — Kegyeletünk. — Adomány. — A szövetséges egyesületek köréből: Szövetségünk a háboru alatt. — Kassai állatvédő Egyesület. — Kolozsvári Állatvédő Egyesület. — Temesvári Állatvédő Egyesület. — Czell-dömök és Vidéke Állatvédő Egyesülete. — Hontvármegyei Állat- és Madárvédő Egyesület. — Szeged és Vidéke Állatvédő Egyesület. — Kecskeméti Állatvédő Egyesület. — Hírek: Bárdos Ernő hősi halála. — Ráday Gyula francia hadifogságban. — A háboruban sebesült katonalovak. — Életmentő katonalovak. — A hadnagy lova. — A gólya mint egy ház védője. — A magyar állatvédelem dicsérete. — Madárüldözés következményei. — Irodalom: Gyermeknaptár 1915. — Évkönyvünk. — A Miskolci Állat- és Madárvédő Egyesület. — Külföld: A német katonalovak és a háború. — A mi szövetségeseink. — A berlini Deutscher Tierschutzverein. — Állatkinzók üldözésének központosítását. — A macskakérdés Bajorországban. — A lovak farkának csonkítása. — Mária Terézia és az állatkinzás. — Belga állatvédelem. — Kocsisok minősítése Zürichben. — Állatvédelem Olaszországban. — A bécsi állatvédő egyesület állatmenedékháza.

Szerkeszti FODOR ÁRPÁD áll. főgimn. tanár,
az O. Á. V. E. főtktára, felelős szerkesztő.

Az Országos Állatvédő Egyesület helyiségében

(Budapest IX., Ernő-utca 11—13) kaphatók:

MÁDAY-CERNEL. Madárvédelmi törekvések Magyarországon. Ára 3 kor.

Ugyanaz, német nyelven, 2 kor. 40 fill.

MONOSTORI KÁROLY. Lógondozás. Ára 60 fill.

K. NAGY SÁNDOR. Az ember és a kutya. Védekezés a veszettség ellen. 3-ik kiadás. Ára 1 kor.

K. NAGY SÁNDOR. Ne bánts az állatot! Az állatvédő törvények példákban. 80 képpel. Ára 3 kor.

K. NAGY SÁNDOR. Állatvédők törvénykönyve. Az állatvédelemre vonatkozó összes törvények és rendeletek gyűjteménye. 4-ik bővített kiadás. Ára 2 kor.

BENEDEK ELEK, TURI M. ISTVÁN, PÓSA LAJOS, FÖLDES GÉZA. Elbeszélések az állatvilág köréből. Széchy Gyula rajzaival. Ára kötve 2 kor. helyett 1 kor.

Dr. KUKULJEVIC JÓZSEF. Magyarország madárvédelmének története, fejlődése és jelenlegi állapota. Ára 1 kor.

Ne kínozd az állatokat! képes fali tábla, ára 2 kor.

MADAY IZIDOR. Az Országos Állatvédő Egyesület huszonöt évi működése és az állatvédelmi törekvések Magyarországon. Ára 1 kor.

Ugyanaz, német nyelven. Ára 1 kor.

SZ. NAGY SÁNDOR. A latorcavölgyi pap. Széchy Gyula rajzaival. Ára kötve 2 korona helyett 1 kor.

CERNEL ISTVÁN. Az okszerű madárvédelem eszközei. Ára 30 fill.

Kutyákat idomításra, ápolásra és ellátásra elfogad

„Kutyaidomító“

Budapest, VII., Telep-utca 99. (Zugló)

Kívánatra az állatokat kocsival szállítjuk 2 korona fuvardíj mellett.

TARTALOM: Áldozunk a haza oltárára! — Az Országos Állatvédő Egyesület és az Önkéntes Örsereg. — Látogatásunk a sebesült hadilovak tattersalli kórházában. — Felhívás szövetséges egyesületeinkhez a téli állatvédelem ügyében. — A herezúzás eltüntetése. — Egyesületi és szövet-ségi hírek. — Az O. Á. V. E. köréből: A vallás- és közoktatásügyi miniszter elismerése. — A természetvédelmi kongresszus elhalasztása. —